

Karaköy'e inen görünmez kentler: Loyelow

Röp: Başak Günak - Foto: Öncü Hrnt Gültekin

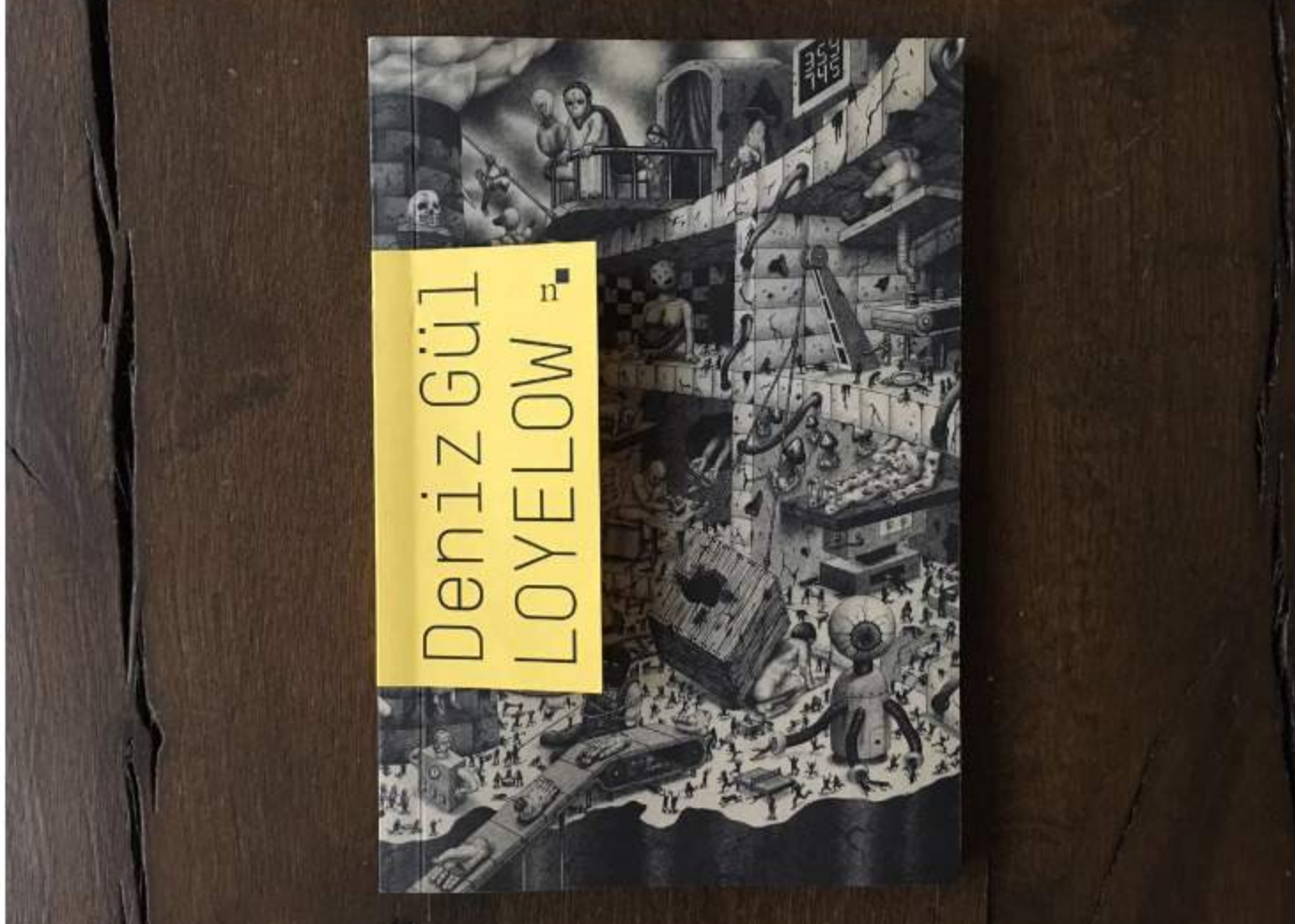
— ÖNCEKİ

Beklentileri
değiştirmeye
çalışma hâli: Gülin
Kılıçay

SONRAKİ —

İç sıkıntısıyla dolu
Hollanda tatili: Yalık
Lizin

Müzik üretimlerini *Ah! Kosmos* olarak sürdüren Başak Günak'ın, kavramsal sanatçı ve yazar Deniz Gül ile, *Norgunk*'tan yayımlanan ve yaşadığımız coğrafyanın "düşük sarı" bir anlatısını sunan son kitabı *Loyelow* üzerine yaptığı derinlemesine sohbet davetlisiniz.

Başak: Kitabı üretim sürecine biraz olsun tanık oldum. Bu dönemi nasıl yaşadığını konuşalım mı?

Deniz: Biraz parçalı oldu. Parçalı bulutlu. 2014'te "B.I.M.A.B.K.R." bittikten sonra aynı şimdî olduğum gibi bombalardan sonra, panik ataklar geldi. Ne yapacağım? Atölyeye gittim bir gün. Bir sürü araştırdığım şey var. Ama giremiyorum buralara. Nasıl gireceğim bu mekânlara, nasıl gözlemleyeceğim, nasıl o dili yakalayacağım, o müziği yakalayacağım... Bir gün Facebook'a bir mesaj attım, asistan arıyorum ama erkek olsun diye. Yazarken de düşündüm, çok saçma, nasıl belirteceğim cinsiyeti diye. Sonra... Özgün diye bir arkadaşım var, Murat senin için enteresan olabilir dedi. Tek opsiyon. İşte bir gün Murat'la tanıştık. Sen de vardin o gün. Tünel'de synth almaya gidiyordun. O gün işte Murat'la buluştum.

Çalışırken, kapanamadığım zaman çok öfkeleniyorum dünyaya. Şehirde çok zor oluyor. Bombalar düşüyor, insanlar geliyor, gidiyor... O yüzden parçalı parçalı yazdım. Kapanabilirdim zamanlarda.

B: Kitabı yazma sürecinde Murat Aluçlu'yla kurduğunuz diyaloglar da senin için çok değerliydi...

D: Murat'la yaşadığımız seanslar çok acayipti. Psikoterapi gibiydi. Öncesinde psikoloğu bıraktım. Bir ara... O bombalardan sonra, panik ataklar geldi. Ne yapacağım? Atölyeye gittim bir gün. Bir sürü araştırdığım şey var. Ama giremiyorum buralara. Nasıl gireceğim bu mekânlara, nasıl gözlemleyeceğim, nasıl o dili yakalayacağım, o müziği yakalayacağım... Bir gün Facebook'a bir mesaj attım, asistan arıyorum ama erkek olsun diye. Yazarken de düşündüm, çok saçma, nasıl belirteceğim cinsiyeti diye. Sonra... Özgün diye bir arkadaşım var, Murat senin için enteresan olabilir dedi. Tek opsiyon. İşte bir gün Murat'la tanıştık. Sen de vardin o gün. Tünel'de synth almaya gidiyordun. O gün işte Murat'la buluştum.

Murat'la bulduğumuzda... Murat çok efendi bir çocuk. Deliliğini göstermeyen. Gömlek giymiş, bağlanmış gömleğinin yakasını. Saçları uzun, sakallı. Yaşı belirsiz bir çocuk. İlk izlenim. Kollarını oturdum ufak kahve masasına dikdörtgen, dikey koyuyor. Ve orada. Çok hoşuma gitti orada olması. Başka bir yerde değil. Seninle. Biraz utangaç, biraz çekingen. Bisikletliyle gelmiş.

Bir hayali vardı Murat'ın ve zamanını da koymuştu, Nisan'da bisikletliyle yola çıkacaktı. O zamana dek yardım edebilirim dedi. Sonra üç ay belki dört ay kadar her cumartesi geldi. Ben bir şey sormadım. Dinledim. O anlattı. Bazen not aldım, bazen ses kaydını açtım, bazen sadece dinledim. Sadece bir defter ve defterde notlar şeklindeydi uzun bir süre.

Nasıl gözlemler istediğimi sordu. İnsanların hareketleri, elini kolunu nereye koyduğu, mekânla nasıl iletişim kurduğu, nasıl git-geller yaşadığı, onun kıyafetine nasıl yansıtığı, oradaki bardağın nasıl durduğunu... Bir şeyi nasıl gözlemlediğimi anlatmaya çalıştım. Olan bitenden çok atmosferi gözlemlemeye çalıştığımı...

Diyalogların içerisinde hiçbir bağlam bilmeden bir cümlemin içerisine düşersin ve aslında o cümledeki hiçbir şey bir şey ifade etmez ya... Çünkü bağlamını bilmiyorsundur... "Oluk oluk kanlarınıza dış alacağız" mesela cümle. Bir diyalogu nasıl dinleyebilirsin? Nasıl yargısızca ve hiç bilmeden, sadece sözcükler olarak dinleyebilirsin? Bütün etrafta duyduğun şeyleri, televizyonda, parkta, otobüste, arkadaş sohbetinde... Sözcükleri nasıl dinlediğimi anlattım.

Murat "Bana bir örnek yazar mısın?" dedi. "Tamam" dedim, "yazarım". İlk cumartesi, o gittikten sonra masanın başına geçtim, Murat'ı bir arkadaşının odasında hayal ettim ve neye bakabileceğini... Bir odayı anlatmaya başlarken buldum kendimi. O da kitabın ilk sayfası. Ve o sayfa açılmış oldu önüme. Derken... Ben biraz bu odanın içinde dolanıyım, kalkıyorum, yürüyüm, dışarı çıkıyorum... Derken... Sonra Murat geldi, birlerinden bahsetmeye başladı. Veysel'den bahsetmeye, Orhan'dan bahsetmeye başladı. Bu birilerinin nasıl ortamlarda yaşadığını, kaşını gözünü nasıl kaldırdığını, pantolonunun nasıl düştüğünü, yürürken elini cebine nasıl sıkıştırdığını. Bir sürü detay... Sonra notlar, isimler, insanlar, akıldakiler, okuduklarım... Cem Garipoğlu nasıl ifade verdi mahkemede, kızı parçalayıp gitar kutusuna koyup çöp konteynirına nasıl attı?

B: Loyelow'da dilin Murat'la beraber yaptığın bu gözlemlerden çok beslendi. Loyelow'un senin için ne anlamı var?

D: İnternette yeni bir dil yaratılıyor, her şeyden bağımsız, bütün imla kurallarından... İfadelerin birbirine geçtiği, yeni sözcüklerin türetildiği bambaşka bir dil var. Bunu biriktiriyordum bir yandan... O dilin nasıl oluştuğu, o dili nasıl takip edebileceğim, o dilin içinde nasıl yaşayabileceğim...

İlk zamanlarda *RedYellow* diye bir karakter buldum internette. Kim bu *RedYellow*? SarıKırmızı. Seçtiği isim bu kendine, *Ah! Kosmos* gibi... *Loyelow* kendine isim seçen biri. Sonraları, *Loyelow'a* dönüştü bu isim, raki içeren bir gün. Bir rakının altın serisi var ya... Sarıya yakın bir raki. Düşük bir sarı frekansı. Sarı mı, şeffaf mı, beyaz mı... Ne renk olduğunu anlayamadığın. Düşük frekansta bir karakteri yaşamak istediğimi ve yazmak istediğimi fark ettim. Adı *Loyelow* oldu, düşük sarı.

Öyle bir çocuğu yazmak istedim işte... Kendine isim veren. Bir önceki sergideki *Beyaz İlmekli Manyel*, *Kornatlı Raziye*, *Albay Bicol* aslında kendilerine *5 Kişilik Bufet*'te isim bulmuş kişilerdi. Ama isimsiz bir sürü karakter daha vardı o ağızdan konuşan. Dördüncü karakteri yazmak istedim, kendini yaratan bir karakteri, ya da yaratmak için o boşluklarda dolanan, arayan, dikeyleşemeyen, düşüğe kalan, düşük, rezil, pes... Odanın sarısıyla ilgili bir yerden anlattığı bir sayfa var kitapta... *Loyelow'un* neden *Loyelow* olduğu... Oyle bir frekans arıyor, o şekilde arıyor.

Sonra aklıma "Let Go" ve "Get Lo" geldi işte. Bir şeyi "Let Go" ettikçe oraya varıyorsun. "Let Go" benim ağızdan "Get Lo" olarak çıkıyor, daha sert, keskin yerler var bu hikayede. "Let Go", yumuşacık. "Get Lo", o çamura, toprağa elini sokup da derinlerden bir şeyler çıkarmaya çalışmaktaki kan, ter, gözyaşı.

B: İnsanların nasıl çalıştığını dinlemek, nasıl bir ilhamla ya da nasıl bir kopuklukla... Nasıl tekrarlayarak, nasıl tekrar dönerek... Ve nasıl başladığı... Bunları duymak çok ilham verici.

D: Çok ufak bir şeyle başlıyor değil mi? Bir tohumla.

B: Sanki saklı bir ilham kaynağı gibi. Bir kitabı okuyup, bir filmi izleyip ilham alıyorsun ama onların ürettilirkenki tarafını gördüğünde de başka, saklı bir ilham alıyorsun... Seni saklı bir patikaya sokuyor. Ben buralarda gezdim, buralarda buldum bu meyveyi, şu kokuyu duydum. Tam olarak bir zihin akışı... Ya da insan nerelere götürdü kendini içinden böyle bir şey çıkarabilmek için... Dedin ya, öyle bir odadan yola çıktım, sonra odadan dışarı çıktım. Bu bile mekansal olarak ilham veriyor. Müzik tarafından düşündüğümde... Bir odada gördüklerini anlatarak başlasan bir şarkıya... Daha sonra, odadaki hikaye sonlanır çocuk dışarı çıksa, sonra sokaktaki yolunu anlatmaya başlasan... Bir sürü titreşim geliyor. O patika, başka bir mecrada nasıl gezilebilir diye.

D: Aynen, ben de senin müziklerini dinlerken böyle yaşıyorum. Bir müziğin içinde olduğu mekanları yaşıyorsun. O mekanlarda bildiğimiz anlamda mekanlar değil, alt üst boyutları olan, delikleri olan, başka bir dünyada, vahada bulduğun kendini...

B: Seni fırlatabilen, kabul etmeyebilen içine...

D: Onları görsel olarak hayal ettiğinde de, belki iyi klipler böyle çıkıyor ortaya diye düşünüyorum. Yazı da müzik gibi.

B: Senin için kesinlikle öyle. Sesli okumayı seviyorum dediğinde de buraya bağlanıyor. Sesle konuşa konuşa yazıyorsun gibi bir his var kitapta. Hecelerden kelimelere, kelimelerden tekrar başka kelimelerin kırılmasına... Sanki harflerle dolu bir torbadan yedi harf seçmişsin ve onlarla oynuyorsun gibi.

D: O senin verdiğin tavsiyeydi, synth çalmaya çalışan birine, hatırlıyor musun? "Kendini kısıtla. On tane ihtimal varsa yediye düşür ve onlar arasında git gel bir süre."

B: Sen de öyle kısıtlıyor musun kendini?

D: Hayır... Hiç kısıtlamadım... Ama yazdığım şeyi defalarca okuyorum. Kimbilir kaç kere? Kristalize edene kadar müziğini. Yazdığım kadar okuyorum, belki daha fazla zaman harcıyorum okuyup yazmaya, silmeye... Mesela yüklemimin ne olacağını uzun süre çözemedim bu kitabın. Oluyor mu, oluyor muydu? Şimdide miydi, geçmiş zamanda mıydı? Sürekli bununla ilgili git gel yaşıyorum... Yazıyorum, yazıyorum... Yirmi sayfayı şimdiki zamana çeviriyorum, okurken bir yerde geçmiş zaman olması lazım o hissin, ama orası geçmiş olursa diğerleri şimdide devam edemez. Hadi, bu sefer bütün yapboz dağılıyor. Hepsini geçmiş zamana getiriyorum. Ama hayır, şimdiki zaman olması lazım. Çünkü okurken bunu yaşıyorsun, yüklemine hissine göre oradaki rüzgar esintisini yaşıyorsun. Şu an mı esiyor, yoksa esiyor muydu rüzgar?

B: Okumayı sektiğin sonra bir sayfa bir hikaye yazmıştım. Sonlara doğru geldiğimde, bu hikayenin yüklemi ne? Geçmişte mi? Yor mu, yordu mu?

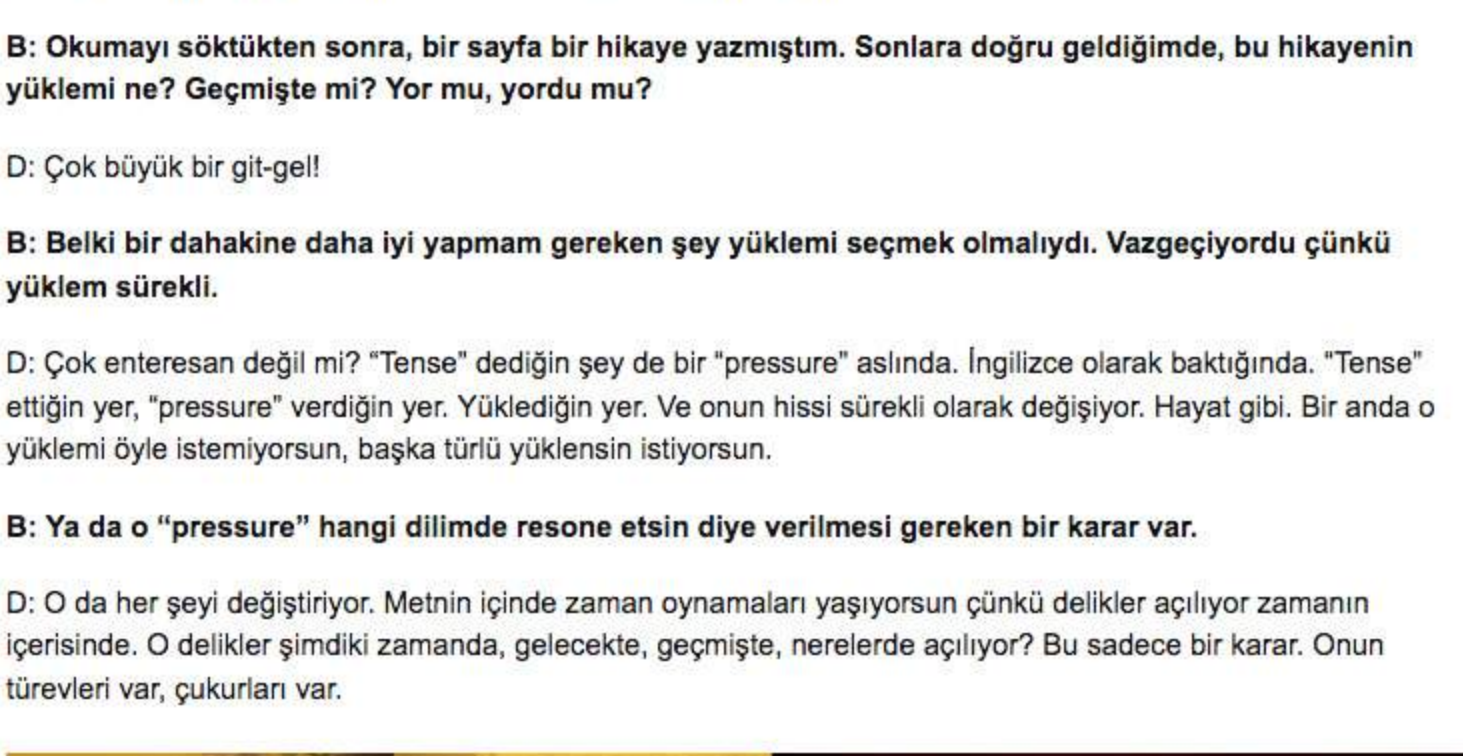
D: Çok büyük bir git-gel!

B: Belki bir dahakine daha iyi yapmam gereken şey yüklemi seçmek olmalıydı. Vazgeçiyordun çünkü yüklem sürekli.

D: Çok enteresan değil mi? "Tense" dediğin şey de bir "pressure" aslında. İngilizce olarak baktığında. "Tense" ettiğin yer, "pressure" verdiğin yer. Yüklediğin yer. Ve onun hissi sürekli olarak değişiyor. Hayat gibi. Bir anda o yüklemi öyle istemiyorsun, başka türlü yüklenisin istiyorsun.

B: Ya da o "pressure" hangi dilimde resone etsin diye verilmesi gereken bir karar var.

D: O da her şeyi değiştiriyor. Metnin içinde zaman oynamaları yaşıyorsun çünkü delikler açılıyor zamanın içerisinde. O delikler şimdiki zamanda, gelecekte, geçmişte, nerelerde açılıyor? Bu sadece bir karar. Onun türlerini var, çukurları var.

B: Senin kitabını ilk okuduğumda telefon ekranından, yol boyu... Senin zaman atlamaların ve boşlukların beni uçurdu içerisinde daha büyük boşluklara çekmişti. Neredeyiz şu anda, buradan nereye atladık, kim konuşuyor? Mekan nerede? Mekan kayıyor... İnternet dili dediğin şey beni kendi hayatımda başka bir mekana atıyor.

D: Çünkü çok bireysel bir mekan internet. İki kişi konuşmuyor. Tamamen zihinde olan bir mekan.

B: Ya da senin o sanal dünyayla yazdığın, internete gönderdiğin, saldırdığın cümleler onlar aslında.

D: Artık metin. Bütün kullanamadığın sözcükleri salabilirsin oraya.

B: Ya da karakter denemelerini... Kayma orada da mevcut. Özne sürekli kendini bırakıp başka bir şeye ağızlıyor. Her sayfada kendini yeniden kurmaya çalışıyor karakter. O da düşük bir sarı frekansı gibi. Seçtiğini bırakıp, bıraktığını tekrar alabiliyor. Bu da internette var olma biçimleriyle bağlanıyor. İnternette çok daha hızlı reset atabildiğin için kendine... Tekrardan, yeniden başlama olanakları çok kolay.

D: Evet, *Loyelow*'ün kendini seçmesi... Öyle bir yerden, oluşumda. Kitabın tamında yaşananlar çok büyük bir